

Dr. KOVÁCS LAJOS PÜSPÖK

— Életrajzi adatok —

1909. november 13-án született Kissolymoson, Hargita megyében. Unitárius lelkészi családból származott. Atyja Kovács Lajos, anyja Kriza Ilona, Kriza János püspök unokája volt.

Gyermek- és ifjúkorát Brassóban töltötte, ahol atyja mint lelkész és a háromszéki egyházkör esperese szolgált. Itt végezte az elemi iskolát és a középiskola első öt osztályát is a volt katolikus gimnáziumban; középiskolai tanulmányait a székelykeresztúri volt unitárius gimnáziumban fejezte be.

Szemtanúja volt annak az áldozatos munkának, mellyel atyja megalapította a brassói egyházközséget és felépítette annak templomát. Pályaválasztása könnyű volt: eszményképét, atyját követte, 1928-ban beiratkozott a kolozsvári Unitárius Teológiai Akadémiára. Nagy szorgalommal és felelősségtudattal tanult, képezte magát. Lelkeszi oklevelét 1934-ben szerezte meg. 1932—1934-ben az oxfordi Manchester Collegében, 1934—1938-ban pedig a strasbourg-i egyetem protestáns teológiai fakultásán folytatta tanulmányait. Utóbbi helyen 1938-ban az újszövetségi szakcsoportból teológiai doktorrá avatták.

Külföldi tanulmányai befejezése után 1938-ban Sepsiszentgyörgyön kezdte meg lelkészi szolgálatát atyjának, a háromszéki egyházkör akkori esperesének irányítása mellett. 1943-ban az Egyházi Főtanács meghívta Teológiai Akadémiánk újszövetségi tanszékére rendes tanárnak. 1949. január 1-től mint az Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet bibliai tanszékének unitárius tanára működik.

1948-ban családot alapított; felesége Vaska Klára, Vaska Dezső kereskedelmi akadémiai tanár leánya, szintén unitárius lelkész unokája. Két leánygyermekük van, Klára és Anikó.

A teológiai intézet és az egyház életében felelősségteljes tisztségeket töltött be. Tagja az Egyházi Főtanácsnak és az Egyházi Képviselő Tanácsnak. 1945—1952-ig dékán, az 1956—1957. tanévben rektor; 1956-tól egyházi főjegyző és a nyugdíjintézet elnöke.

Az egyház képviselőjében tevékeny szerepet vállalt és tölt be az I.A.R.F.-ben (unitárius egyházak és szabadelvű vallásos szervezetek nemzetközi társulata); részt vett a prágai, arnhemi, hágai, londoni és bostoni

világkongresszusokon. Tagja az I.A.R.F. végrehajtó bizottságának és az 1. sz. tanulmányi bizottságnak.

Tevékenyen bekapcsolódott az egyház közérdekű munkájába és békeszolgálatába, melynek elismeréséül az állam részéről két alkalommal kitüntetésben részesült.

Francia nyelven megjelent doktori disszertációja mellett (*L'école eschatologique et ses adversaires. Strasbourg, 1938*) számos újszövetségi tanulmánya jelent meg hazai és angol nyelvű unitárius folyóiratokban.

Dr. Kovács Lajos az unitárius egyház 28. püspöke.

TANULMÁNYOK

AZ IMÁDSÁG PROBLÉMÁI

1. A vallásos kultusz lelki gyökere: keresni és megtalálni Istent, érezni és tudni, hogy közel van, és szeret minket. Ez az istentisztelet kezdete és célja, méltó formája pedig Jézus szerint *Istennek lélekben és igazságban való imádása* (Jn 4, 24).

Az imádság a vallás lényegének és különböző formáinak hű tükre. Benne megtalálható a jelenvaló, személyes, a lelket megragadó Isten tudata, kitől mint Teremtőtől függünk, kit dicsérni, kérni és magasztalni kell, mint atyát a gyermeke. Az imádságban a lélek Istenhez fordul, akit tisztel, mint teremtőjét, szeret, mint Atyját, akiben határtalan bizalma van, mint a gyermeknek szüleiben, akinek akaratát törekszik cselekedni, mert úgy érzi, hogy csak ezen az úton tudja munkálni Istenországát a földön.

2. A vallásos ember keresi és igényli az olyan lelkiállapotot, melyben közvetlen lelki kapcsolatot tud teremteni Istennel. Ilyen lelkiállapotok:

a) Az egyszerű rá gondolás Istenre.

b) A meditálás, illetve útkeresés Isten mind teljesebb megismeréséhez.

c) Az egyéni imádság, bárhol történjék is: otthon, a „bezárt szobában“; kint a szabadban, a csillagos vagy napfényes ég alatt; a munka kezdésekor vagy végzésekor, vagy közben; a szerencse vagy szerencsétlenség pillanatában; a templomi istentiszteleten és a különböző vallásos szertartásokon. Az egyéni imának számtalan lehetősége és helye van a vallásos ember életében.

d) A közös ima, melynek helye elsősorban a templom, vagy az otthon.

3. A felsorolt lelkiállapot-formák közül az egyéni és közös imával kívánok foglalkozni.

a) Az egyéni ima. Jézus, az apostolok, az őskeresztények és a hagyomány inkább mind az egyéni imáról beszélnek. Jézus azt tanítja: „Te pedig amikor imádkozol, menj be a te belső szobádba és ajtódat bezárva, imádkozzál a te Atyáddhoz“ (Mt 6, 6).

A Lukács evangélium írója ezt jegyzi fel: „És lőn azokban a napokban (Jézus), kiméne a hegyre imádkozni és az éjszakát az Istenhez való imádkozásban tölté el.“ (6, 12.) Nincs sehol említés téve arról, hogy Jézus a tanítványaival együtt imádkozott volna, hogy együtt gyakorolták volna a közös imát. Jézus, az evangéliumi tudósítások szerint, magánosan sze-